

TALLINNA TÄHEKESE LASTEAED

KONKURSS

Sõnad üksi ja kambakesi koos

oktoober 2012

Tallinna legendid

Koolieelikule õpetame keelt mängu abil. See mitmekesistab õppimist, soodustab paremat meeldejätmist ja vähendab stressi, mis on tingitud kokkupuutest teise kultuurilise keskkonnaga.

Et omandada uusi sõnu, peab laps neid erinevates situatsioonides ja väljendites palju kordi kuulma. Kirjanduslikud tekstid aitavad lapses tähelepanu äratada, õpikeskkonda rikastada ja mitmekülgsemaks muuta. Muinasjutud ja legendid pakuvad lastele suurt huvi ja meeldivaid elamusi. Kirjanduse mitmekülgne kasutamine on värv uutesse võimalustesse.

Iga tegevus läbib mitu etappi, mille käigus lastele tutvustatakse uut materjali, antakse võimalus kasutada oma fantaasiat ja loovust ning iseseisvalt katsetada. Kogu õppetegevuse vältel suunab ja julgustab õpetaja lapsi kasutama sihtkeelt.

Tallinna Tähekesse lasteaed on vene õppekeelega lasteasutus, kus eesti keele kui teise keele tegevused toimuvad eraldi tegevustena. Õpetajate vahelise koostöö tugevdamiseks otsisime erinevaid teid ja otsustasime tutvustada lastele oma kodulinna kakskeelse õppematerjali kaudu. Õpetajad lihtsustasid tekstid lastele sobivamaks ja juurde panime fotod antud objektidest. Koostasime õppematerjali, kus on arvestatud õppe- ja kasvatustöö kõiki valdkondi. Lisaks lihtsustatud legendile on toodud välja lisavõimalused, kuidas antud materjali kasutada nii valdkondade Keel ja kõne, Matemaatika, Kunst, Muusika ja Liikumine tegevustes. Venekeelset materjali kasutavad rühmaõpetajad, eestikeelset eesti keele, muusika- ja liikumiseõpetaja. Arvestades väikelastele sobivaid ja meeldivaid tegevusi suunasime põhitähelepanu lapse enda initsiatiivile ja seoste loomisele. Iga rühm käib ka õppekäigul, kus õpetaja juhib tähelepanu objekti ja foto sarnasustele ja erinevustele, mis tekivad ilma, kellaaja ja aastaja puhul. Samuti on antud õppematerjali kasutamisel hakanud lapsed tähele panema hooneid ja neid võrdlema, vaatlema ja eristama vanust, materjali, kasutatavust, suurust jne.

Õppemapi Tallinna legendid sisukord:

1. Kuidas rajati Tallinn? /eesti ja vene keeles/
2. Legend linna nimest /eesti ja vene keeles/
3. Miks Tallinn kunagi valmis ei saa /eesti ja vene keeles/
4. Oleviste kirik /eesti ja vene keeles/
5. Viru väravad /eesti ja vene keeles/
6. Pikk Herman ja paks Margareta /eesti ja vene keeles/
7. Kiek in de Kök /eesti ja vene keeles/
8. Kes on vana Toomas? /eesti ja vene keeles/

Lisame ühe näite.

Kuidas rajati Tallinn?

Elas kord Taanis kuningas, kellel oli poeg ja tütar. Ükskord vihastas kuningas tütre peale ja käskis ta laevaga merele saata. Laeval oli palju kulda ja hõbedat, kuid ei olnud rooli. Tõusis tugev torm ja see kandis laeva Eesti randa. Printsessil ei olnud kusagil elada. Ta kutsus rahva kokku ja palus endale ehitada uhke lossi ja selle ümber linna. Hakkasidki linnaelanikud lossi ja linna ehitama. Linna ehitati kaua, sest paljud elanikud tahtsin endale siia kodu.

Taani kuninga kõrvu jõudsid kuuldused ilusast ja rikkast linnast ning ta tahtis selle endale vallutada. Kui linnaelanikud sellest teada said, ajasid nad kõik koos ahne kuninga minema. Sellest ajast alates hakkasid inimesed oma linna kutsuma Taani linnaks, praeguseks on sõna muutunud Tallinnaks. Tallinn on Eesti pealinn.

Tegevused:

Sissejuhatav tegevus

1. CD-kuulamine:
tormine meri, vaikne meri, laeva mürin.
2. Sinise kangaga merelainete matkimine.

Töö tekstiga

1. Pildiseeria kasutamine legendi tutvustamisel.
Õpetaja jutustab legendi sisu pildiseeriat kasutades ja osutab jutustamise käigus vastavale pildile. Palub lastel osutada erinevatele tegelastele ja esemetele. Palub pildil olevaid tegevusi ja esemeid võrrelda ning iseloomustada.
2. Ühisjutustamine piltide järgi.
Iga laps ütleb pildi kohta ühe lause ja tekib ühine väike jutuke. Hiljem proovib laps juba üksinda pildi järgi jutustada. Kaaslased ja õpetaja toetavad vajadusel.
3. Tegelaste iseloomustamine
Legendis olevaid tegelasi palub õpetaja lastel iseloomustada, matkida ja nende tegevust hinnata.
4. Teksti dramatiseering
Lapsed valivad endale rolli ja moodustavad dialooge. Hiljem mängivad lapsed läbi kogu legendi, vahetavad rolle ja mõtlevad legendile juurde erinevaid lõppe. Õpetaja ülesanne on jälgida, et kõik lapsed oleksid hõivatud ja julgustab ning suunab neid sihtkeelt kasutama.

Hilisemad tegevused

1. Ehitaja elukutse tutvustamine.
 - Lapsed joonistavad/ehitavad maja.
 - Lapsed leiavad pildidel/fotodel majade juures erinevusi
 - Lapsed võrdlevad tänapäeva ja vana aja maju.

Laulumäng

Ringmäng, kus iga tüdruk saab olla printsess ja valida endale linna ehitajad. Mängu aluseks on võetud lastele tuttav ringmäng „Kes aias?“ ja koos lastega muudetud sõnu nii, et see sobiks meie legendi juurde.

Kes linnas, kes linnas, meil on printsess linnas
mis nimi, mis nimi,tema nimi.

Käi läbi, käi läbi, käi läbi Viru värava,
sa otsi, kes on ehitaja,
ja võta tema tööle.

Printsessi küsimused:

1. Kas sina oled ehitaja? (jah, mina olen ehitaja)
2. Kas sa oskad maja ehitada? (oskan)
3. Mida sa tahad ehitada? (mina ehitan sulle kooli, lasteaia, teatri, panga jne)
4. Palun ehita mulle ilus suur teater. (ehitan küll)

Mäng „Pime ehitaja“

Kui printsessid on valinud kolm-neli ehitajat, siis algab mäng „Pime ehitaja“
Ehitajatel seotakse silmad kinni ja nende ette pannakse hunnik klotse. Ehitaja peab kinniste silmadega klotsidest maja ehitama. Kui see on tal õnnestunud, võetakse rätik silmade eest ära ja ehitaja ütleb, missuguse maja ta ehitas nt palun printsess, see on teater.

Как был основан Таллинн?

Давным-давно жил в Дании король и были у него сын и дочь. Рассердился как-то король на свою дочь и решил её наказать. Он приказал посадить принцессу на корабль и отправить в открытое море, чтобы дочь никогда не вернулась домой.
Долго плавал корабль по морю, пока сильная буря не прибила его к берегу. Это оказалось побережье Эстонии. Сошла принцесса на берег, место ей очень понравилось, и решила она построить здесь город. У неё с собой было золото и серебро, она созвала народ и попросила построить роскошный замок и вокруг него город. Кто хорошо работал, тому дарила она дома в городе. И вот стал город большим, красивым и богатым.
Вскоре до короля дошли слухи о прекрасном городе, и решил завоевать город себе. Отправился король к дочери. Она его простила и устроила пир. Но жители города догадались о злых планах чужеземцев и прогнали их. А свой город они стали называть Датским городом, Таллинном и жили в нём долго и счастливо. Теперь это Таллинн, главный город Эстонии, его столица.

Дополнительные задания:

1. Слушание диска:
Шторм, море, шум моря.
2. Развитие творчества.
Игра «Море» (с использованием синей ткани).
3. Развитие логики и последовательного пересказа.
Использование серий картин при пересказе легенды.
4. Знакомство с профессиями строителей:
штукатур, маляр, кровельщик, плотник.
5. Рассматривание карты Эстонии. Пазл «Карта».
6. Изоделятельность «Строим город».
7. «Найди различия». Сравнение и описание старинного и современного дома.
8. Драматизация «Принцессы».

